

Preguntes freqüents sobre el tractament farmacològic de la hiperplàsia benigna de pròstata

Després d'unes quantes nits en vetlla per la necessitat freqüent d'orinar i/o d'alguns dies havent de córrer per arribar al lavabo a temps o teniu la sensació d'orinar de forma discontinua decidiu anar al metge o metgessa, que us diagnostica hiperplàsia benigna de pròstata. Sentiu "pròstata" i ja es disparen les alarmes...

Malgrat això, la hiperplàsia benigna de pròstata no ha de ser sinònim de disfunció erèctil ni tampoc de càncer. És relativament freqüent: afecta 1 de cada 3 homes de 50 anys i a l'edat de 80 anys la majoria presenta problemes com a conseqüència d'aquest trastorn. El tractament permet disminuir els símptomes, millorar la qualitat de vida i evitar l'aparició de complicacions.

En aquest document s'explica quins són els medicaments que habitualment s'empren per tractar la hiperplàsia benigna de pròstata, quins efectes adversos hi estan associats i quines accions es poden seguir per millorar-ne els símptomes.

La informació proporcionada en aquest article és complementària a les recomanacions del vostre metge o metgessa i en cap cas pretén substituir-la. En cas de dubte, poseu-vos en contacte amb el vostre professional de la salut de referència o truqueu al 061 CatSalut Respon.

Com i per què es produeix?

Es produeix quan la pròstata augmenta de volum i comprimeix la uretra, el conducte per on passa l'orina des de la bufeta fins a l'exterior del cos. Aquesta pressió bloqueja el pas de l'orina i origina símptomes relacionats amb la micció.

Les causes del creixement de la pròstata no es coneixen completament, però hi estan implicats diferents factors com l'edat o els nivells d'algunes hormones.

Quins són el símptomes que m'han de fer estar alerta?

Els símptomes associats a la hiperplàsia benigna de pròstata més freqüents són:

- Increment de la freqüència en orinar, sobretot durant la nit.
- Orinar de forma fluctuant, interrompuda o feble.
- Incontinència urinària.
- Urgència d'orinar.
- Buidat incomplet de la bufeta.

Aquests símptomes habitualment s'incrementen o empitjoren amb l'edat, tot i que en alguns casos poden mantenir-se estables al llarg del temps o, fins i tot, no arribar a manifestar-se.

Com es tracta?

Les opcions de tractament inclouen fer un seguiment i vigilància expectant, realitzar canvis en l'estil de vida i accions d'autocura, prendre medicaments o la cirurgia. L'elecció d'una o altra depèn de la gravetat dels símptomes i de l'impacte que tenen en la qualitat de vida, així com de la presència d'altres malalties.

Quins medicaments s'utilitzen per tractar la hiperplàsia benigna de pròstata?

Els dos grups principals de medicaments que s'empren en el tractament farmacològic són:

- Alfa-blocadors: relaxen la musculatura de la pròstata i del coll de la bufeta per facilitar el pas de l'orina. Aquests medicaments habitualment s'utilitzen en pacients amb símptomes de caràcter moderat. Els exemples més emprats d'aquests grup són els principis actius següents: tamsulosina, silodosina i alfuzosina.
- Inhibidors de l'alfa-5-reductasa: bloquegen el creixement de la pròstata i s'empren principalment en pacients amb pròstates de mida gran. Els seus efectes en els símptomes s'observen habitualment després d'uns sis mesos de tractament. Formen part d'aquest grup la finasterida i la dutasterida.

A banda d'aquests dos grups de medicaments, també s'utilitzen els **fàrmacs anticolinèrgics urinaris** (solifenacina, tolterodina, oxibutinina, trospi, fesoterodina, propiverina i flavoxat), que disminueixen les contraccions de la bufeta i n'augmenten la capacitat; i els agents **inhibidors de la fosfodiesterasa** (tadalafil), que s'utilitzen en pacients amb símptomes de caràcter lleu i que alhora tenen una **disfunció erèctil**. Cal tenir en compte que els fàrmacs anticolinèrgics urinaris no estan recomanats en pacients d'edat avançada degut als seus efectes adversos.

El vostre metge o metgessa us prescriurà un o altre medicament en funció dels símptomes que presenteu, d'altres possibles malalties que tingueu i dels fàrmacs que preneu habitualment.

Quins són els efectes adversos associats a aquests medicaments?

Els efectes adversos més destacats dels alfa-blocadors són els mareigs i la disminució de la pressió arterial després de seure o en el moment d'aixecar-se.

Pel que fa als inhibidors de l'alfa-5-reductasa, els principals efectes adversos estan relacionats amb el sexe, ja que provoquen problemes d'erecció i d'ejaculació, i disminució de la libido, però són reversibles. També poden comportar símptomes depressius.

Els anticolinèrgics urinaris poden provocar retenció d'orina, sequedat de boca, restrenyiment, somnolència, visió borrosa, malestar digestiu, i també poden comportar alteracions de les capacitats cognitives.

És possible que prengui dos medicaments diferents per a la hiperplàsia benigna de pròstata?

Sí. En algunes ocasions pot ser necessari prendre dos medicaments de grups diferents alhora. Una de les combinacions més habituals és un fàrmac alfa-blocador i un inhibidor de l'alfa-5-reductasa. El vostre metge o metgessa de referència us indicarà el tractament més adequat, així com la dosi i la durada d'aquest.

M'han comentat que hi ha una planta medicinal que funciona per a la hiperplàsia benigna de pròstata...

Una de les plantes medicinals que tradicionalment s'ha utilitzat és el fruit de la palma *Serenoa repens*. Cal tenir en compte, però, que tot i que es considera raonablement segura, aquesta planta no ha mostrat una millora dels símptomes. També s'han utilitzat extractes de *Pygeum africanum* (extracte de l'escorça), el compost beta-sitosterol i el derivat del pol·len del sègol. D'aquests en concret, i en general, la informació disponible sobre l'eficàcia i els efectes adversos de les plantes medicinals i teràpies complementàries és limitada i no se'n recomana el seu ús.

A banda de prendre medicaments, puc fer alguna cosa per intentar millorar-ne els símptomes?

Alguns petits canvis en l'estil de vida poden ajudar a millorar els símptomes de la hiperplàsia benigna de pròstata:

- Disminuir la ingesta de líquids just abans d'anar a dormir.
- Limitar la quantitat d'alcohol, cafeïna i teïna.
- Evitar l'ús de medicaments per als refredats i l'al·lèrgia que continguin antihistamínics o descongestionants, ja que poden empitjorar els símptomes.
- Evitar el restrenyiment perquè la compressió agreuja els símptomes.
- Fer de forma habitual un doble buidat, és a dir, després de buidar completament la bufeta, esperar un moment, relaxar-se i intentar tornar a orinar.

Més informació

- [Agrandamiento de la pròstata](#). Medlineplus. Biblioteca Nacional de Medicina dels Estats Units (castellà).
- [Benign prostatic hyperplasia \(BPH\)](#). Clínica Mayo (anglès).

Bibliografia

- Preguntes més freqüents sobre el tractament farmacològic de la hiperplàsia benigna de pròstata. Butlletí d'Informació Terapèutica. Disponible a: http://medicaments.gencat.cat/web/.content/minisite/medicaments/professionals/6_publicacions/butlletins/butllet_i_informacio_terapeutica/documents/arxiu/BIT-vol_29_n1_Preguntes-mes-freqüents-hiperplasia-benigna-de-prostata.pdf
- Medical treatment of benign prostatic hyperplasia. UpToDate. Disponible a: <https://www.uptodate.com>

Autoria

Grup de treball d'informació sobre medicaments dirigida a la ciutadania.

La informació ha estat elaborada amb la participació del Consell Consultiu de Pacients de Catalunya.